

Motion till riksdagen 2025/26:2801

av **Markus Wiechel (SD)**

Stärkt militärt samarbete och handel med Taiwan

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera en översyn av Sveriges vapenexportregelverk för att möjliggöra svensk vapenexport till Taiwan, i linje med Sveriges strategiska och handelspolitiska intressen, och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka inom EU för att anpassa exportkontrollregelverket för högteknologiska varor till Taiwan, så att det harmoniseras med reglerna för Japan och Sydkorea, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ett militärt samarbete med Taiwan, exempelvis genom gemensam produktion av krigsmateriel, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Situationen i världen är ur en säkerhetspolitisk synvinkel oroligare än på mycket länge, och i allt större utsträckning börjar de auktoritära staterna öka sitt samarbete. Vi kan vara stolta över det generösa stöd som Sverige visat Ukraina, inte minst i form av donerade vapenleveranser men också genom olika strategiska samarbeten. Det finns dock en rad andra demokratier runt om i världen som också skulle behöva vårt stöd. Situationen i Ukraina belyser tydligt vikten av att likasinnade nationer med en tro på demokrati och andra fundamentala friheter håller ihop när auktoritära stater blir allt mer aggressiva och ökar sitt samarbete. Därför vore det glädjande om man inte bara intensifierade handels- eller utbildningssamarbeten och de diplomatiska relationerna till andra demokratier, utan även verkar för en militär samverkan. Ett exempel på något sådant är att öka den strategiska exporten till världens demokratier, vilket kan ses som en direktinvestering i såväl försvaret av demokrati som bevarandet av världsfreden.

Det behövs helt enkelt ett ökat samarbete mellan västvärldens demokratier och i synnerhet de som är utsatta för krigshot. Ett tydligt exempel på ett sådant land är Taiwan, som har ett stort behov av att stärka sin militära förmåga. Där skulle ett samarbete med Sverige ge många fördelar, då de likt oss är en högteknologisk nation med en försvarsindustri i framkant. Det finns i dag en tydlig efterfrågan från Taiwan på krigsmateriel och andra strategiska produkter, men vi har ändå sett avslag på begäran, vilket inte är i överensstämmelse med Sveriges och västvärldens demokratiers långsiktiga intressen. Sverige har visat prov på generositet genom sitt stöd till Ukraina, både genom vapenleveranser och strategiska samarbeten. Denna solidaritet bör utvidgas till andra demokratier under press, såsom Taiwan, som är en högteknologisk nation med en avancerad försvarsindustri och ett akut behov av att stärka sin militära förmåga.

Taiwan är en nyckelaktör i den globala försörjningskedjan, särskilt som världens ledande tillverkare av avancerade halvledare, vilket är avgörande för bland annat AI-utveckling. Samtidigt har Taiwan ökat sin militärbudget och diversifierar sina vapenleverantörer för att möta det geopolitiska läget. Svenska företag, såsom Saab inom försvarssektorn och SweGaN inom högteknologi, ser stora möjligheter på den taiwanesiska marknaden. Trots detta möter de hinder på grund av rådande exportkontrollregler.

Sveriges vapenexport hanteras av Inspektionen för strategiska produkter (ISP), som bedömer varje ärende individuellt. Dessa fallbaserade bedömningar, som ofta följer regeringens riktlinjer, skapar osäkerhet och förseningar, vilket missgynnar svenska företag gentemot exempelvis amerikanska konkurrenter. Trots efterfrågan från Taiwan på svenska strategiska produkter har avslag förekommit, vilket inte överensstämmer med Sveriges och västvärldens långsiktiga intressen att stärka demokratier och världsfreden.

Inom högteknologisektorn krävs enligt EU:s regelverk individuella exporttillstånd för många högteknologiska produkter till Taiwan, till skillnad från export till Japan eller Sydkorea. Detta illustreras av det svenska företaget SweGaN, som utvecklar avancerade chipmaterial men förlorar affärer till amerikanska leverantörer på grund av långsamma och osäkra tillståndprocesser. Taiwan kan enkelt vända sig till andra leverantörer, vilket gör att Sverige och EU förlorar konkurrenskraft.

Det har återkommande uttryckts ambitioner att fördjupa handeln med Taiwan och stärka ekonomisk motståndskraft genom samarbete med likasinnade partner. Nuvarande exportregler står dock i strid med dessa mål och riskerar att underminera Sveriges position i strategiska sektorer. En översyn av vapenexportregelverket och ett initiativ inom EU för att harmonisera exportkontrollerna för högteknologiska varor till Taiwan skulle stärka svenska företags konkurrenskraft. Vidare skulle ett militärt samarbete med Taiwan, exempelvis genom gemensam produktion av krigsmateriel, bidra till att stärka både Sveriges och Taiwans försvarsförmåga samt främja demokratiska värden globalt.

Med anledning av ovanstående föreslås riksdagen besluta om en översyn av exportregelverken och en utredning av möjligheter till militärt samarbete med Taiwan, för att underlätta handel, stärka Sveriges ekonomiska och strategiska intressen samt stödja globala försörjningskedjor och demokratins försvar.